

1. İletişim nedir?

Yanıt: Kişilerin duygu, düşünce veya bilgilerini çeşitli yollarla başkalarına aktarmasına iletişim denir.

2. Çevremizle kolay iletişim kurmanın ön koşulları nelerdir?

Yanıt: Çevremizle kolay iletişim kurmanın ön koşulları kendimizi ve çevremizi tanımak ve anlamaktır.

3. Karşımızdakinin vücut hareketlerine bakarak verilmek istenen mesaj hakkında daha kolay bilgi sahibi olma hangi iletişim yöntemine girer?

Yanıt: Beden dilini kullanma yöntemine.

4. Araştırma ve bilimsel çalışmaların ilerlemesi öncelikle hangi özgürlüğün kullanılmasına bağlıdır?

Yanıt: Araştırma ve bilimsel çalışmaların ilerlemesi öncelikle bilgiye erişim özgürlüğünün kullanılmasına bağlıdır.

5. Basın ve yayın kurumları olayları ve ortaya çıkan gelişmeleri topluma sunarken hangi sorumluluğu öncelikle taşımaktadır?

Yanıt: Basın ve yayın kurumları doğru haber verme sorumluluğunu taşımaktadır.

6. Hangi etkenler kişinin dış dünyayı algılamasında kolaylıklar sağlar?

Yanıt: İçinde yetiştiğimiz aile, komşularımız, arkadaş çevremiz, aldığımız eğitim, mesleğimiz, sosyal çevremiz dış dünyayı algılamamızda kolaylıklar sağlar.

7. Dünyanın herhangi bir yerinde meydana gelen deprem sel ve salgın hastalıklar gibi doğal afetlerden en kısa sürede nasıl haberdar oluruz?

Yanıt: İletişim araçları ile haberdar oluruz.

8. Basın-yayın özgürlüğünün desteklenmesi niçin kamu yararınadır?

Yanıt: Çünkü çağdaş toplumlar bilgi edinme özgürlüklerini geniş ölçüde basın-yayın araçları ile kullanmaktadırlar.

9. **1982 Anayasası'nın:** "Anayasa'nın hiçbir hükmü, Anayasada yer alan hak ve hürriyetleri yok etmeye yönelik bir faaliyette bulunma hakkını verir şeklinde yorumlanamaz." **maddesi hangi amaca yöneliktir?**

Yanıt: Temel hak ve özgürlüklerin kötüye kullanılmasını engellemeye yöneliktir.

10. **1982 Anayasası'na göre hangi haklar "Hakim kararı" olmadıkça kısıtlanamaz?**

Yanıt: Kişinin özel yaşamı ve gizli yaşamı "hakim kararı" olmadıkça kısıtlanamaz.

11. **Basın-yayın kuruluşları zaman zaman niçin düzeltme (tekzip) yayınlamak zorunda kalırlar?**

Yanıt: Güvenli olmayan kaynaklara dayanarak yanlış bilgiler verdikleri zaman tekzip yayınlamak zorunda kalırlar.

12. **Anayasamız kimsesiz, bakıma muhtaç çocukların korunması sorumluluğunu öncelikle kime vermiştir?**

Yanıt: Ülkemizde kimsesiz, bakıma muhtaç çocukların korunması öncelikle devletin sorumluluğu altındadır.

13. **"Resmi Gazete" hangi amaçla yayınlanmaktadır?**

Yanıt: Resmi Gazete, devletin yayın organı olduğu için yasalar, atamalar ve uygulamalar kurum ve kuruluşların neler yapması veya yapmaması hakkında ilgilileri bilgilendirmek amacıyla yayınlanmaktadır.

14. **Atatürk, Kurtuluş Savaşı yıllarında basın ve yayın kuruluşlarının çalışmalarını niçin önemsemiştir?**

Yanıt: Atatürk, kitle iletişim araçları ile kamuoyu oluşturarak millî birliği sağlayıp kurtuluş hareketini halka mal etmek istemiştir. Bu nedenle basın ve yayın kuruluşlarının çalışmalarını önemsemiştir.

15. **Kamuoyu nedir?**

Yanıt: Toplumu ilgilendiren bir sorun üzerinde, halkın benimsediği ortak düşünceye kamuoyu denir.

Aşağıdaki cümlelerin doğru olanlarının başına (D), yanlış olanların başına (Y) yazınız.

1. () İnsanların iletişim kurarken birbirlerinin farklılıklarını anlamaları gerekmez.
2. () Aile bir öğrenme ortamı değildir.
3. () İletişimin yeterli olmadığı aile ortamlarındaki çocuklar, uygun olmayan arkadaş gruplarına yönelir.
4. () Eleştirilere açık, hoşgörülü ve tatlı dilli olmak iletişimi kolaylaştırır.
5. () İnsanlarla konuşurken başka şeylerle uğraşmak iletişimi olumsuz yönde etkiler.
6. () İyi bir dinleyici önce karşısındaki kişiyi dinlemeye hazır olmalıdır.
7. () Konuştuğumuz kişiye ilgisiz davranırsak bizimle daha fazla şeyi paylaşmaktan çekinir.
8. () İletişimde konuşmayı daha etkili hale getiren unsurlardan biri de beden dilidir.
9. () Özel yaşam; kişinin, çevresinde yapılanları herkesin görebildiği öğrenebildiği ve izleyebildiği alandır.
10. () Anadolu Ajansı Atatürk öncülüğünde kurulan bir kurumdur.

Doğru Yanlış 1 Yanıtlar

Aşağıdaki cümlelerin doğru olanlarının başına (D), yanlış olanların başına (Y) yazınız.

1. (Y) İnsanların iletişim kurarken birbirlerinin farklılıklarını anlamaları gerekmez.
2. (Y) Aile bir öğrenme ortamı değildir.
3. (D) İletişimin yeterli olmadığı aile ortamlarındaki çocuklar, uygun olmayan arkadaş gruplarına yönelir.
4. (D) Eleştirilere açık, hoşgörölü ve tatlı dilli olmak iletişimi kolaylaştırır.
5. (D) İnsanlarla konuşurken başka şeylerle uğraşmak iletişimi olumsuz yönde etkiler.
6. (D) İyi bir dinleyici önce karşısındaki kişiyi dinlemeye hazır olmalıdır.
7. (D) Konuştuğumuz kişiye ilgisiz davranırsak bizimle daha fazla şeyi paylaşmaktan çekinir.
8. (D) İletişimde konuşmayı daha etkili hale getiren unsurlardan biri de beden dilidir.
9. (Y) Özel yaşam; kişinin, çevresinde yapılanları herkesin görebildiği öğrenebildiği ve izleyebildiği alandır.
10. (D) Anadolu Ajansı Atatürk öncülüğünde kurulan bir kurumdur.

Aşağıdaki cümlelerde boş bırakılan yerlere uygun kelimeleri yazınız.

1. Gazete, dergi, radyo, televizyon, internet gibi kitlelere ulaşan ve iletişimi sağlayan araçlara araçları denir.
2. Anayasamızın 28. maddesinde “Basın, hürdür, edilemez.” der.
3. Gazetesi Atatürk’ün kurdurduğu ilk gazetedir.
4. kişilerin duygu, düşünce veya bilgilerini çeşitli yollarla başkalarına aktarmasıdır.
5. Bilgi aktarımı tek yönlü ise yapılıyor demektir.
6. kararı olmadıkça konut dokunulmazlığı hakkı ihlal edilemez.
7. Eski adı Ceride-i Resmiye olan Gazete 1920’de yayına başlamıştır.
8. Kurtuluş Savaşı yıllarında halkın doğru bir şekilde bilgilendirilmesi için Anadolu Ajansı’nı kurmuştur.
9. Ülkemizde televizyon ve radyo yayınlarının düzenlenmesi ve denetlenmesi
..... Üst Kurulu’na verilmiştir.
10. 1994 yılında kurulan RTÜK’ün üyeleri tarafından seçilir.

Boşluk Doldurma 1 Yanıtlar

1. Gazete, dergi, radyo, televizyon, internet gibi kitlelere ulaşan ve iletişimi sağlayan araçlara **kitle iletişim** araçları denir.
2. Anayasamızın 28. maddesinde “Basın, hürdür, **sansür** edilemez.” der.
3. **İrade-i Milliye** Gazetesi Atatürk’ün kurdurduğu ilk gazetedir.
4. **İletişim**, kişilerin duygu, düşünce veya bilgilerini çeşitli yollarla başkalarına aktarılmasıdır.
5. Bilgi aktarımı tek yönlü ise **bilgilendirme** yapılıyor demektir.
6. **Hakim** kararı olmadıkça konut dokunulmazlığı hakkı ihlal edilemez.
7. Eski adı Ceride-i Resmîye olan **Resmî** Gazete 1920’de yayına başlamıştır.
8. **Atatürk** Kurtuluş Savaşı yıllarında halkın doğru bir şekilde bilgilendirilmesi için Anadolu Ajansı’nı kurmuştur.
9. Ülkemizde televizyon ve radyo yayınlarının düzenlenmesi ve denetlenmesi **Radyo Televizyon Üst Kurulu**’na verilmiştir.
10. 1994 yılında kurulan RTÜK’ün üyeleri **TBMM** tarafından seçilir.

1. Aşağıdakilerden hangisinin davranışı iletişimsizliğe neden olan davranışlardan biri değildir?

- A) Emel, daima öğüt verici konuşmalar yapar.
- B) Zübeyde, karşısındakilere daima sorular sorar.
- C) Ali, arkadaşlarını özenle dinler.
- D) Arda, karşısındaki insanları dinlemeden önce yargılar.

2. Komşumuz Gürcistan'da meydana gelen savaş herkesin dilindeydi. Bütün arkadaşlar bu olaydan söz edip çok yazık oldu diyorlardı. Ben de kendi kendime bu durumun çok abartıldığını düşünüyordum. Televizyon seyretme alışkanlığım olmadığı için olayın ciddiyetini kavrayamamıştım. O akşam ana haber bülteninde savaş ve sonrası görüntüleri görünce durumun çok korkunç olduğunu anladım.

Yukarıdaki paragrafta kitle iletişim araçlarının hangi özelliği vurgulanmıştır?

- A) İnsanları bilgilendirme
- B) İnsanlar arası dayanışma
- C) İnsanları eğlendirme
- D) İnsanları eğitime

3. I. Radyo
II. Televizyon
III. Gazete

Yukarıdaki kitle iletişim araçlarından hangileri bilgiyi olay anında aktarabilme özelliğine sahiptir?

- A) I ve II
- B) I ve III
- C) II ve III
- D) I, II ve III

4. Evimizde oturduğumuz yerden dünyanın öbür ucunda meydana gelen gelişmelerden televizyon sayesinde anında haberdar olabilmekteyiz. Bu durum geçtiğimiz yüzyıllar düşünüldüğünde inanılmaz bir olaydır.

Gökhan

Gökhan konuşmasında kitle iletişim araçlarının hangi özelliğini vurgulamaktadır?

- A) İnsanları eğlendirme
- B) Haber verme
- C) Kültürel değerleri gelecek nesillere aktarma
- D) Eşya ve hizmetleri tanıtmaya

5. I. Özlem, radyodan müzik dinliyor.
II. Ali'nin babası televizyondan haber programlarını izliyor.
III. Zeynep'in babası Açık Öğretim Fakültesi derslerini takip ediyor.

Yukarıda kitle iletişim araçlarının hangi fonksiyonundan söz edilmemiştir?

- A) Eğitim
- B) Haber verme
- C) Eğlendirme
- D) Eşya ve hizmetlerinin tanıtılması

6.

Anayasamıza göre basın hürdür, sansür edilemez.”

Bu kuralın anlamı aşağıdakilerden hangisinde doğru olarak ifade edilmiştir?

- A) Basın ve yayın kuruluşları kazanç elde etme amacı güdemaz.
- B) Basın ve yayın yoluyla işlenen suçlar cezalandırılmaz.
- C) Basın ve yayın araçları önceden denetlenerek açıklanacak düşünceler yasaklanamaz.
- D) Basın ve yayın araçları siyasi içerikli yayınlar yapamaz.

7.

- I. Basın özgürlüğü
- II. Seyahat özgürlüğü
- III. Yerleşme özgürlüğü

Yukarıdakilerden hangisi ya da hangileri düşünme ve düşünceyi açıklama özgürlüğüyle doğrudan ilgilidir?

- A) Yalnız I
- B) Yalnız II
- C) I ve III
- D) I, II ve III

8.

- İnsanın kişisel ve toplumsal yaşamın getirdiği sorunlara istediği gibi çözüm üretmesi ve özgürce seçim yapabilmesi,
- İnsanların davranışlarını, düşündüklerine uygun hâle getirmesi ve başkalarına iletme olanağı bulabilmesi,

Aşağıdaki özgürlüklerden hangisinin varlığı ve korunmasına bağlıdır?

- A) Yerleşme özgürlüğü
- B) Toplantı hak ve özgürlüğü
- C) Düşünce kanaat ve ifade özgürlüğü
- D) Seyahat özgürlüğü

9.

Anayasamız, basın özgürlüğüyle ilgili bazı sınırlamalar getirmiştir. Buna göre; yayın yolu ile kişilerin yaşamı gözler önüne serilemez. Bu gibi durumlarda kişiyi korumak için düzeltme ve cevap hakkı getirilmiştir.

Anayasamız yukarıdaki düzenleme ile hangi temel hakkımızı koruma altına almıştır?

- A) Sağlık hakkı
- B) Özel yaşamın gizliliği hakkı
- C) Seçme ve seçilme hakkı
- D) Konut dokunulmazlığı hakkı

10.

İletişimi olumsuz etkileyen tutumlardan biri de isim takmaktır.

Aşağıdakilerden hangisi duruma örnek gösterilebilir?

- A) Neden bu kadar geç kaldın?
- B) Koca bir bebek gibi davranıyorsun.
- C) Zamanla bunlar da geçer.
- D) Derslerine tek başına çalışmalısın.

11.

Elif ile Özlem evlerinin bahçesindeki bankta otururlar. Elif, Özlem’e alışveriş merkezinde yaşadığı bir olayı anlatmaktadır. Özlem de Elif’i dinlemektedir. Ancak elindeki dergiden gözünü ayırmamaktadır. Elif anlatmaya devam eder.

Yukarıdaki paragrafta dinleyici durumda olan Özlem’in iletişim hatalarından hangisini yaptığı söylenemez?

- A) Göz teması kurmadığı
- B) Dinlerken başka bir işle uğraştığı
- C) Son sözü söylemek için çabaladığı
- D) Dikkatini karşısındaki kişiye vermediği

12. Kitle iletişim araçları insanlar arasında bilgi alışverişini sağladıkları için etkileşimi hızlandırır. Etkileşimin olduğu bir iletişimde insanlar birbirlerini daha iyi anladıkları için yaşadıkları olaylara kayıtsız kalamazlar. Beraber sevinir, beraber üzülmürler.

Yukarıdaki paragrafta aşağıdakilerden hangisi vurgulanmıştır?

- A) Kitle iletişim araçlarının neler olduğu
- B) Kitle iletişim araçlarının ekonomik yararları
- C) Kitle iletişim araçlarının tarihi gelişimi
- D) Kitle iletişim araçlarının insanlar arası etkileşime katkısı

13. "Kaliteli müzik dinlemek, neşeli zaman geçirmek bilgilerine bilgi katmak, dünyada gelişen olayları anında takip etmek isteyenlerin tercihi her zaman TRT televizyonları olmalıdır."

Reklam amacıyla yazılmış olan yukarıdaki ifadede kitle iletişim araçlarına ait özelliklerden hangisinden söz edilmiştir?

- A) Eğitim
- B) Haber verme
- C) Eğlendirme
- D) Mal ve ürünleri tanıtmaya

14. Sevgi, annesiyle birlikte, büyük bir alışveriş merkezine gitmiştir. İhtiyacı olan spor ayakkabısını almak için ayakkabı reyonuna geldiğinde hiç tereddüt etmeden doğrudan akşamları televizyonda reklamlarını seyrettiği ayakkabıyı almıştır.

Yukarıdaki paragrafta kitle iletişim araçlarının özelliklerinden hangisi vurgulanmıştır?

- A) Mal ve ürünleri tanıtmaya
- B) Dünyada meydana gelen gelişmelerden haberdar etmeye
- C) Hoşça vakit geçirip eğlendirme
- D) Kültürel değerleri gelecek nesillere aktarmaya

15.

Selin

İfade özgürlüğü

Ali

Örgütlenme özgürlüğü

Canan

Fikirleri yayma özgürlüğü

Yukarıdakilerden hangileri düşünce özgürlüğünü meydana getiren unsurlardandır?

- A) Selin ve Ali
- B) Selin ve Canan
- C) Ali ve Canan
- D) Selin, Ali ve Canan

16. Basın özgürlüğü, düşünce özgürlüğünün uzantısıdır. Çağımızda düşüncelerin açıklanması ve yayılmasında gazete, kitap, radyo, televizyon gibi araçların önemi büyüktür. Basın özgürlüğü düşüncelerin bu tür araçlarla açıklanmasını güvence altına alır. Basın özgürlüğüne getirilen sınırlama, düşünce özgürlüğünü de sınırlandırır.

Yukarıdaki bilgilere bakarak aşağıdaki yargılardan hangisine ulaşamaz?

- A) İfade özgürlüğü basın özgürlüğüyle doğrudan ilişkilidir.
- B) Kitle iletişim araçları düşünceyi yayma özgürlüğünün gerçekleşmesini sağlar.
- C) Basın özgürlüğü, kitle iletişim araçlarının serbestçe çalışmasını güvence altına alır.
- D) Basın özgürlüğü, kitle iletişim araçlarına kişilerin özel yaşamına müdahale hakkı verir.

17. Atatürk'ün aşağıdaki faaliyetlerinden hangisi kitle iletişimine önem verdiğini kanıtlar?

- A) İzmir İktisat Kongresi'ni toplaması
- B) Kılık kıyafette inkılap yapması
- C) Anadolu Ajansı'nın kurulmasına öncülük etmesi
- D) Nedeni ve birleştirici tarih görüşünü ile-ri sürmesi

19. Kişi yaşını, ailevi durumunu, mal varlığını ya da boş zamanlarını değerlendirme biçimini başkalarından gizleyebilir. Hiç kimse bu gibi konularda açıklama yapmaya zorlanamaz.

Yukarıdaki paragrafta hangi temel hak vurgulanmıştır?

- A) Seyahat özgürlüğü
- B) Yerleşme özgürlüğü
- C) Özel yaşamın gizliliği hakkı
- D) Çalışma hakkı

18. Aşağıdakilerden hangisi Atatürk'ün kuruluşuna öncülük ettiği kitle iletişim araçlarından biri değildir?

- A) Anadolu Ajansı
- B) İrade-i Milliye Gazetesi
- C) Hakimiyet-i Milliye Gazetesi
- D) Tavkim-i Vekayı Gazetesi

20. Aşağıdaki öğrencilerden hangisi doğru bir iletişime örnek vermiştir?

- A) Karşımızdaki kişiyle alay etmek
- B) Karşımızdaki kişiye akıl vermek
- C) Karşımızdaki konuşurken sözünü kesmek
- D) Karşımızdaki kişiyi dinlemek

YANITLAR

- Yanıt 1:** Ali'nin arkadaşlarını özenle dinlemesi iletişimsizliğe neden olan davranışlardan biri değildir. **Yanıt C'dir.**
- Yanıt 2:** Soruda verilen paragrafta kitle iletişim araçlarının "insanları bilgilendirme" özelliği vurgulanmıştır. **Yanıt A'dır.**
- Yanıt 3:** Radyo ve televizyon bilgiyi olay anında aktarabilme özelliğine sahip kitle iletişim araçlarıdır. **Yanıt A'dır.**
- Yanıt 4:** Soruda verilen paragrafta kitle iletişim araçlarının haber verme özelliği vurgulanmıştır. **Yanıt B'dir.**
- Yanıt 5:** Soruda verilen öncüllerde kitle iletişim araçlarının "eşya ve hizmetlerin tanıtılması" fonksiyonundan söz edilmemiştir. **Yanıt D'dir.**
- Yanıt 6:** Anayasamızdaki, "Basın hürdür, sansür edilemez." kuralının anlamı, "Basın yayın araçları önceden denetlenerek açıklanacak düşünceler yasaklanamaz." demektir. **Yanıt C'dir.**
- Yanıt 7:** Basın özgürlüğü, düşünme ve düşünceyi açıklama özgürlüğüyle doğrudan ilgilidir. **Yanıt A'dır.**
- Yanıt 8:** Soruda verilen durum, düşünce, kanaat ve ifade özgürlüğüyle ilgilidir. **Yanıt C'dir.**
- Yanıt 9:** Anayasamızın soruda verilen düzenlemesi ile "özel yaşamın gizliliği hakkı" koruma altına alınmıştır. **Yanıt B'dir.**
- Yanıt 10:** "Koca bir bebek gibi davranıyorsun" ifadesi iletişimi olumsuz yönde etkileyen tutumlardan isim takmaya örnek verilebilir. **Yanıt B'dir.**
- Yanıt 11:** Soruda verilen paragrafta dinleyici durumunda olan Özlem'in iletişim hatalarından son sözü söylemek için çabaladığı söylenemez. **Yanıt C'dir.**
- Yanıt 12:** Soruda verilen paragrafta kitle iletişim araçlarının insanlar arası etkileşime katkısı vurgulanmıştır. **Yanıt D'dir.**
- Yanıt 13:** Reklam amacıyla yazılmış sorudaki ifadede kitle iletişim araçlarına ait özelliklerden mal ve ürünleri tanıtmaya özelliğinden söz edilmemiştir. **Yanıt D'dir.**
- Yanıt 14:** Soruda verilen paragrafta kitle iletişim araçlarının özelliklerinden mal ve ürünleri tanıtmaya özelliği vurgulanmıştır. **Yanıt A'dır.**
- Yanıt 15:** Soruda verilenlerden üçü de düşünce özgürlüğünü meydana getiren unsurlardandır. **Yanıt D'dir.**
- Yanıt 16:** Soruda verilen bilgilere bakarak, basın özgürlüğü, kitle iletişim araçlarına kişilerin özel yaşamına müdahale hakkı verir. Yargısına ulaşılamaz. **Yanıt D'dir.**
- Yanıt 17:** Anadolu Ajansının kurulmasına öncülük etmesi, Atatürk'ün kitle iletişimine önem verdiğini kanıtlar. **Yanıt C'dir.**
- Yanıt 18:** Takvimivekayı Gazetesi Atatürk'ün kuruluşuna öncülük ettiği kitle iletişim araçlarından biri değildir. **Yanıt D'dir.**
- Yanıt 19:** Soruda verilen paragrafta özel yaşamın gizliliği hakkı vurgulanmıştır. **Yanıt C'dir.**
- Yanıt 20:** Karşımızdaki kişiyi dinleyerek, kişilerle doğru bir iletişim kurabiliriz. **Yanıt D'dir.**